



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 172/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátom [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 43/2012 z 1. apríla 2015 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 43/2012 z 1. apríla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ sa v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) domáhal žalobou podanou proti

Okresnému úradu [REDACTED], odboru výstavby a bytovej politiky (ďalej len „žalovaný“) preskúmania zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného, bývalého Krajského stavebného úradu v [REDACTED], č. 2012-27/37-1/SP-ZV z 9. januára 2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie mesta [REDACTED] č. SP 13 775/2011-3112-03 Mi z 26. augusta 2011. Označeným rozhodnutím mesto [REDACTED] ako príslušný stavebný úrad podľa § 39 a § 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) rozhodlo o umiestnení stavby „*RODINNÝ DVOJDOM – stavba občianskeho vybavenia (bytová budova)*“ na pozemku parcelné číslo 2889, zapísanom na [REDACTED] v katastrálnom území [REDACTED], pre navrhovateľa – obchodnú spoločnosť [REDACTED] (ďalej aj „stavebník“), a zároveň určil záväzné podmienky umiestnenia stavby. Krajský súd rozhodol o žalobe sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 3 S 43/2012 z 25. apríla 2014 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorým žalobu zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

*3. Sťažovateľ nesúhlasí so závermi najvyššieho súdu vyslovenými v napadnutom rozsudku a považuje ich za neodôvodnené, nepreskúmateľné a arbitrárne, pričom v odôvodnení sťažnosti bližšie argumentuje:*

*„Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vôbec nevysporiadal s námietskou sťažovateľa týkajúcou sa umiestnenia stavby stavebníka a to 3 m od ich spoločných hraníc, keďže svoje napadnuté rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky oprel o ustanovenie § 6 ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., z ktorého vyplýva, že v stiesnených územných podmienkach možno vzdialenosť medzi rodinnými domami znížiť až na 4 m, ak v žiadnej z protíľahlých častí stien nie sú okná obytných miestnosti; v týchto prípadoch sa nevyžaduje dodržanie vzdialenosti od spoločných hraníc pozemkov podľa odseku 3.*

*Podľa názoru sťažovateľa dané ustanovenie nie je možné na daný prípad aplikovať a to z dôvodu, že ustanovenie § 6 ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. vyžaduje, aby v žiadnej z protíľahlých stien neboli okná obytných miestnosti, čo nie je tento prípad, keďže sťažovateľ má na svojom rodinnom dome umiestnené okná obytných miestnosti, pričom aj*

na strane stavebníka spoločnosti [REDAKOVANÉ] sú na navrhovanej stavbe umiestnené okná. Najvyšší súd Slovenskej republiky bez znalosti pomerov a bez úplného zistenia skutkového stavu ohľadne tejto skutočnosti aplikoval na danú vec uvedené ustanovenie s poukazom na iné predtým vydané svoje rozhodnutie vychádzajúce z iného skutkového stavu, čo bolo nesprávne.

... pôvodný susedný dom, ktorý bol zbúraný a namiesto ktorého sa navrhuje umiestnenie stavby stavebníkom... bol dom s hrebeňovou strechou, kde hrebeň strechy bol cca. 4 m od spoločnej hranice pozemku sťažovateľa... a pozemku stavebníka..., a dosahoval výšku zadnej steny v prednej časti 4,4 m a v zadnej časti 3,8 m, čo je približne polovica stavebníkom navrhovanej stavby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nevysporiadal ani s odvolacím dôvodom sťažovateľa, že pokiaľ ide o výšku navrhutej stavby, tak táto nie je zrejmá ani z prvostupňového rozhodnutia Mesta [REDAKOVANÉ], č. SP 13 775/2011-3112-03-Mi, zo dňa 26.08.2011 a ani z druhostupňového rozhodnutia predchodcu žalovaného Krajského stavebného úradu v [REDAKOVANÉ], č. 2012-23/37-1/SP-ZV, zo dňa 09.01.2012. Príloha prvostupňového rozhodnutia Mesta [REDAKOVANÉ], t. j. projektová dokumentácia, ktorá mala byť neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia Mesta [REDAKOVANÉ], a na ktorú poukázal prvostupňový súd, z ktorého závermi sa stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, nebola sťažovateľovi doručená, čo potvrdzuje aj samotné prvostupňové rozhodnutie Mesta [REDAKOVANÉ]. Ani s týmto dôvodom sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nevysporiadal. Nevysporiadal sa ani s odvolacím dôvodom, že z rozhodnutia Mesta [REDAKOVANÉ]... a z rozhodnutia predchodcu žalovaného Krajského stavebného úradu v [REDAKOVANÉ]... nie je zrejmé, z akej konkrétnej projektovej dokumentácie a kým vypracovanej, tieto vychádzajú.

... v tejto časti sú uvedené rozhodnutia stavebných úradov nepreskúmateľné a neodôvodnené, na čo prvostupňový súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky nesprávne neprihliadli.

Sťažovateľ počas ústneho pojednávania dňa 21.07.2011 žiadal okrem iného, aby navrhovaná stavba stavebníka bola osadená 3 m od spoločnej hranice pozemku sťažovateľa a stavebníka.

*... Tejto požiadavke sťažovateľa nebolo vyhovené a ani sa s ňou stavebné úrady, ako aj prvostupňový súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky, dostatočne nezaoberali...*

*Sťažovateľ má za to, že umiestnenie stavby 2 metre od spoločnej hranice pozemkov sťažovateľa a stavebníka, čo nie je striktno určená vzdialenosť zákonom, nespĺňa požiadavku uvedenú v § 6 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania v rodinnom dome sťažovateľa a v jeho okolí, a to zvlášť za okolnosti, ak stavebníkovi nebola uložená povinnosť postaviť dom na výške terénu pozemku stavebníka s pozemkami susedných pozemkov, keďže už v súčasnosti sa terén pozemku stavebníka nachádza nad terénom pozemku sťažovateľa.*

*Z rozhodnutí stavebných úradov, ako aj z napadnutého rozhodnutia... aj z rozsudku súdu prvého stupňa, nie je možné zistiť, na základe akého dôkazu dospeli k tomu, že navrhovanú stavbu nie je možné umiestniť 3 m od spoločnej hranice pozemku sťažovateľa a stavebníka v zmysle požiadavky sťažovateľa, keďže aj osadenie navrhovanej stavby stavebníka 3 m od spoločnej hranice pozemkov sťažovateľa a stavebníka napĺňa ustanovenie § 6 ods. 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.. V tejto časti sú obe rozhodnutia stavebných úradov, ako aj rozsudky súdu prvého stupňa a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky arbitrárne a nepreskúmateľné. Vôbec sa nezoberajú požiadavkou na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania v rodinnom dome sťažovateľa a v jeho okolí.*

*... Preto aj záver súdu prvého stupňa, že nebol teda dôvod, aby stavebný úrad nariadil stavebníkovi vypracovať svetlotechnický posudok vplyvu, ktorým by bol posúdený vplyv denného osvetlenia a tienenia navrhovanej stavby na rodinný dom na pozemku parcelné č. 2890, a záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že sa stotožňuje s odôvodnením krajského súdu v tom, že nebol dôvod zabezpečiť vypracovanie svetlotechnického posudku, keďže odstupy stavieb stanovené v § 6 ods. 3, ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. boli dodržané, potom táto skutočnosť nemala a nemôže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, je nesprávny.*

*Sťažovateľ je toho názoru, že právny predchodca žalovaného mal nariadiť vykonať v konaní, či už prvostupňovému stavebnému úradu alebo stavebníkovi svetlotechnický posudok za účelom úplného a presného zistenia skutkového stavu veci...*

*Vychádzanie slnka v meste [REDACTED] je stavebnému úradu známe a vyplýva aj z fotografií, ktoré založil sťažovateľ do súdneho spisu, pričom pri výške budovy 7 až 8 metrov, by sťažovateľ nemal žiadne osvetlenie slnkom ani v dobe jeho najsilnejšieho jasú..., s čím sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vôbec nevysporiadal.*

*... Územie, na ktorom ma byť postavený rod. dom (bytová budova) je určené platným územným plánom mesta na výstavbu rodinných domov. Tam, kde nie je v územnom pláne vypracovaný územný plán zóny v zastavanej časti a kde sa postupovalo podľa vtedy platného územného plánu v čase zástavby, stavebný úrad má prihliadať pri povolení o umiestnení stavby na predchádzajúci územný plán zóny, čo však v tomto prípade stavebné úrady, ako aj prvostupňový súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky, nespravili, čím pochybili.“*

V závere sťažovateľ uviedol, že stavebné konanie bolo vykonané v rozpore s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, stavebného zákona, ako aj s vykonávacími predpismi, predovšetkým s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška“), na čo konajúce súdy neprihliadli, čím pochybili.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, napadnutý rozsudok zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania v sume 296,44 €.

## II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

8. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 43/2012 z 1. apríla 2015, ktorým najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu o zamietnutí správnej žaloby sťažovateľa.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

11. Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so závermi napadnutého rozsudku, ktoré sú podľa neho neodôvodnené, *nepreskúmateľné a arbitrárne*. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa umiestnenia stavby stavebníka vo vzdialenosti 3 metrov od spoločnej hranice dotknutých pozemkov, keď aplikoval ustanovenie § 6 ods. 4 vyhlášky, ktoré podľa sťažovateľa nie je na daný prípad aplikovateľné. Najvyšší súd sa nevysporiadal ani s odvolacím dôvodom sťažovateľa týkajúcim sa výšky navrhutej stavby, ktorá nie je zrejmá z rozhodnutí stavebných úradov. Projektová dokumentácia ako príloha rozhodnutia o umiestnení stavby nebola sťažovateľovi doručená, pričom nie je zrejmé, z akej projektovej dokumentácie stavebné úrady vychádzali. Stavebné úrady ani konajúce súdy neprihliadli na predchádzajúci územný plán zóny, dostatočne sa nezaoberali, resp. neskúmali, či navrhovanou stavbou, ktorá sa má umiestniť už medzi postavené domy, je zachovaná požiadavka na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania uvedená v § 6 ods. 1 vyhlášky. Podľa sťažovateľa táto

požiadavka by bola splnená až pri vzdialenosti minimálne 3 metrov od spoločnej hranice pozemkov. Stavebné úrady nedostatočne zistili skutkový stav, keď nezabezpečili svetlotechnický posudok, a záver najvyššieho súdu, že nebol dôvod zabezpečiť jeho vypracovanie, je nesprávny.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

13. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom

poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal výklad dotknutej právnej normy, ktorý je v súlade s ústavou, čo je základným predpokladom na ústavne konformnú aplikáciu tejto právnej normy na zistený skutkový stav veci.

15. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd ním potvrdil rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia predovšetkým uviedol: «... *Predmetom preskúmania je rozhodnutie o umiestnení stavby a podstatnou námietkou žalobcu (vlastníka susediaceho pozemku) skutočnosť, že umiestnením stavby rodinného dvojdomu stavebníka [REDAKOVANÉ], neboli dodržané štandardné vzdialenosti odstupov rodinných domov podľa 6 ods. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu (ďalej len „vyhláška“), čo spôsobí nadmerné zatienenie pozemku a tiež, že ide o stavbu v rozpore s vydaným rozhodnutím.*

*... Vzájomné odstupy stavieb musia spĺňať požiadavky urbanistické, architektonické, životného prostredia, hygienické, veterinárne, ochrany povrchových a podzemných vôd, ochrany pamiatok, požiarnej bezpečnosti, civilnej ochrany, požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania. Odstupy musia umožňovať údržbu stavieb a užívanie priestorov medzi stavbami na technické alebo iné vybavenie územia a činnosti, ktoré súvisia s funkčným využívaním územia (§ 6 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.).*

*Podľa § 6 ods. 3 vyhlášky, ak rodinné domy vytvárajú medzi sebou voľný priestor, vzdialenosť medzi nimi nesmie byť menšia ako 7 m. Vzdialenosť rodinných domov od spoločných hraníc pozemkov nesmie byť menšia ako 2 m.*

*Podľa § 6 ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. v stiesnených územných podmienkach možno vzdialenosť medzi rodinnými domami znížiť až na 4 m, ak v žiadnej z protihľých častí stien nie sú okná obytných miestností; v týchto prípadoch sa nevyžaduje dodržanie vzdialeností od spoločných hraníc pozemkov podľa odseku 3.*

*Správne orgány pri aplikácii právnych predpisov stavebného práva sa s námietkami týkajúcimi sa porušenia kogentných hmotnoprávnych alebo procesnoprávnych ustanovení*

právnych predpisov (napr. odstupové vzdialenosti medzi stavbami), ktoré žalobca ako účastník správneho konania uplatnil, vecne zaoberali a vysporiadali a venovali im dostatočnú pozornosť pri skúmaní, či predmetná stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania v danej lokalite. Rozhodnutie o umiestnení stavby vo vzťahu k námietkam žalobcu odôvodnili tak, že predmetná stavba je umiestnená v súlade s platným územným plánom mesta [REDAKOVANÉ] schváleným uznesením Mestského zastupiteľstva dňa 25.06.2009, uzn. MsZ č. 303/2009, podľa ktorého plocha, na ktorej je navrhnuté umiestnenie stavby je funkčne určená ako plocha rodinných domov a v záväznej časti je maximálna podlažnosť stanovená na dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia s bližšie nešpecifikovanou maximálnou výškou objektu. Osadenie navrhovanej novostavby je 2 m od hranice pozemku žalobcu a vo vzdialenosti 10,18 m od jeho rodinného domu. Od hranice pozemku účastníka 2/ ([REDAKOVANÉ]) je navrhovaný rodinný dvojdom osadený vo vzdialenosti 8,52 m a vo vzdialenosti 8,78 m od jeho jestvujúceho rodinného domu. Z hľadiska orientácie objektov na svetové strany, ich výškového a priestorového osadenia, nebude negatívne ovplyvnená vzájomná insolácia medzi objektami a sú dodržané všetky odstupové vzdialenosti medzi rodinnými domami a od spoločných hraníc pozemkov.

Osadením stavby od hranice pozemku od nehnuteľnosti žalobcu na vzdialenosť 3,0 m by sa znížila vzdialenosť osadenia novostavby od domu na parcele č. 2884 na 7,78 m, čím by sa zároveň zmenila aj šírka dvora navrhovanej novostavby. Vzhľadom na orientáciu okien obytných miestností navrhovaného rodinného dvojdomu je osadenie navrhovanej stavby na vzdialenosť 2,0 m od spoločnej hranice pozemkov, ako aj od rodinného domu žalobcu v súlade s vyhl. č. 532/2002 Z. z.

Pokiaľ ide o odstup stavieb, resp. preslnenie a zachovanie pohody bývania, odvolací súd poznamenáva, že v zmysle citovaného ustanovenia § 6 ods. 1 vyhl. č. 532/2002 Z. z., „vzájomné odstupy stavieb musia spĺňať požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania“ a ustanovenia § 6 ods. 4, veta po bodkočiarku, „v stiesnených územných podmienkach možno vzdialenosť medzi rodinnými domami znížiť až na 4 m, ak v žiadnej z protihľých častí stien nie sú okná obytných miestností“.

*Senát najvyššieho súdu v tejto súvislosti poukazuje aj na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 5/2014 zo dňa 28. januára 2015, podľa ktorého:*

*„Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že spor o zákonnosť napadnutého rozhodnutia v časti odstupových vzdialeností rodinných domov spočíva vo výklade ust. § 6 ods. 4 vyhl. č. 532/2002 Z. z. ...*

*Uvedené ustanovenie je nevyhnutné vykladať v spojení s § 6 ods. 1 vyhl. č. 532/2002 Z. z., ktoré okrem iných požiadaviek uvádza, že vzájomné odstupy stavieb musia spĺňať „požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania“. Práve táto požiadavka je účelom zákonom určeného odstupu stavieb. Zachovanie pohody bývania v stiesnených územných podmienkach vylučuje vzájomné umiestnenie okien v protilahlých častiach stien tak, aby sa susedia navzájom nerušili pohľadom do svojich obytných miestností, ak vzdialenosť medzi rodinnými domami je menej ako od 7 m do 4 m, čo je povolené zákonné rozpätie ex lege pre tento právny režim stiesnených územných podmienok. Umiestnenie okien obytných miestností iba zo strany jedného rodinného domu nevedie k tejto zákonom vylučujúcej interakcii. Pokiaľ teda stavebník v danom prípade neumiestnil na svojom rodinnom dome okná smerom k stavbe žalobcov 1/ a 2/ tak rozpor s uvedeným zákonným ustanovením nie je“.*

*... Najvyšší súd vyhodnotil rozsah a dôvody podaného odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove po tom, ako sa oboznámil s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že nie je dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré považuje za úplné, reagujúce na všetky námietky žalobcu a presvedčivé (§ 157 ods. 2 O. s. p.), preto sa s nimi stotožňuje v plnom rozsahu a v podrobnostiach na tam uvedené dôvody odkazuje. Stotožňuje sa taktiež s odôvodnením krajského súdu v tom, že nebol dôvod zabezpečiť vypracovanie svetlotechnického posudku. Keďže odstupy stavieb stanovené v § 6 ods. 3, ods. 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. boli dodržané, potom táto skutočnosť nemala a nemôže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov.»*

16. Vzhľadom na stotožnenie sa najvyššieho súdu s odôvodnením rozsudku krajského súdu, na dôvody ktorého v podrobnostiach odkázal (§ 219 ods. 2 OSP), ústavný

súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Ústavný súd preto považoval za relevantné citovať aj z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych (stavebných) orgánov, pričom vo vzťahu k námietkam sťažovateľa uviedol:

*«Žalobca namietal, že žalovaný potvrdil rozhodnutie stavebného úradu, ktorým rozhodol o výstavbe jednopodlažného dvojdomu o rozmeroch 9 m x 22 m a výšku zámerne neuviedol, pričom po 22 dňoch toto rozhodnutie opravil na dvojpodlažný dom a k podaniu žaloby ani nevedel, akú výšku bude mať dvojdom. Táto námietka žalobcu je nedôvodná. Súd poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 3 písm. a/ vyhlášky č. 453/2000 Z. z., podľa ktorého k návrhu na vydanie územného rozhodnutia sa prikladá situačný výkres súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetu územného rozhodnutia a jeho polohy s vyznačením väzieb (účinkov) na okolie. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že súčasťou predloženého návrhu na vydanie územného rozhodnutia bola projektová dokumentácia, ktorú vypracovala oprávnená osoba, a ktorú stavebný úrad overil v konaní. Umiestnenie stavby je vyznačené v grafickej časti projektovej dokumentácie vo výkrese č. 02, ktorý tvorí neoddeliteľnú časť rozhodnutia. Z projektovej dokumentácie pre vydanie územného rozhodnutia, ktorá bola žalobcovi prístupná k nahliadnutiu v rámci celého konania, možno v časti 6 „technické údaje stavby“ vyčítať výšku podlaží a vo výkresoch č. 05, 06, 07, 08, 09 je graficky vyznačená výška pultovej strešnej konštrukcie na okraji strechy 6,97 m, výška po hornú časť komína 8,0 m, pričom úroveň + 0,000 je na úrovni vstupu do objektu. Výška navrhovaného rodinného dvojdomu je štandardná výška dvojpodlažných rodinných domov pri bežnej zaužívanej konštrukčnej výške na jedno podlažie cca 3,0 m s pripočítaním výšky strešnej konštrukcie.*

*Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že oznámenie o začatí územného konania bolo žalobcovi riadne doručené podľa § 24 Správneho poriadku, o čom svedčí priložená doručienka s jeho podpisom. Stavebný úrad v tomto oznámení upovedomil žalobcu, že môže svoje námietky a pripomienky k predloženému návrhu, ktorého súčasťou bola aj projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie, uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne. Žalobca sa do termínu konania ústneho pojednávania spojeného*

s miestnym zisťovaním k tomu, že mu nie je známa výška objektu nevyjadril a ani na ústnom pojednávaní, ktorého sa zúčastnil, nevzniesol svoje námietky k výške objektu. Napriek upozorneniu stavebného úradu, že svoje námietky a pripomienky môžu účastníci konania vzniesť najneskôr na tomto ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne, ako aj upozorneniu na skutočnosť, že stavebný úrad podľa § 42 ods. 5 Stavebného zákona v odvolacom konaní nebude prihliadať na námietky a pripomienky, ktoré neboli uplatnené v prvostupňovom konaní v určenej lehote, hoci uplatnené mohli byť, žalobca nevyužil zákonom danú možnosť. V zápisnici spísanej dňa 21.07.2011 z územného konania, spojeného s miestnym zisťovaním žalobca žiadal: ... „aby stavba dvojdomu bola osadená 3 m od hranice pozemku, aby terén nebol vyvyšovaný nad terén môjho pozemku, požadujem provízorny plot premiestniť na hranicu pozemku, požadujem dodržať hranicu uličnej zástavby jestvujúcej“ a tieto svoje námietky aj vlastnoručne podpísal.

Stavebný úrad listom zo dňa 19.09.2011 oznámil účastníkom konania a dotknutým orgánom vykonanie opravy v rozhodnutí o umiestnení stavby zo dňa 26.08.2011 z dôvodu chyby pri písaní, resp. zrejmej nesprávnosti v texte okrem iného nasledovne: pôvodný text na strane 2 v bode 1. „Objekt bude jednopodlažný...“ sa opravil na text „Objekt bude dvojpodlažný...“. Avšak už v pôvodnom texte rozhodnutia o umiestnení stavby zo dňa 26.08.2011 na strane 2 v bode 1. je uvedené „Objekt bude dvojpodlažný...“. Projektová dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia takisto uvádza dve nadzemné podlažia, čiže nedošlo k zmene stavby, ktorá sa vydaním územného rozhodnutia umiestnila.

Žalobca ďalej namietal nadmerné zatienenie svojho pozemku a nedostatočné, skôr žiadne preslnenie jeho obytných miestností. Zároveň tvrdil, že žalovaný nerešpektoval jeho práva vyplývajúce z § 127 Občianskeho zákonníka a rozhodnutím o umiestnení stavby došlo k porušeniu § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Aj túto námietku žalobcu považuje krajský súd za neopodstatnenú. Odstupová vzdialenosť navrhovaného rodinného dvojdomu od rodinného domu žalobcu podľa predloženej projektovej dokumentácie výkresu č. 02 je 10,18 m čo je viac, ako vyhláškou predpísaná minimálna vzdialenosť 7 m medzi rodinnými domami, ak tieto vytvárajú medzi sebou voľný priestor. Nebol teda dôvod, aby stavebný úrad nariadil stavebníkovi vypracovať svetlotechnický posudok vplyvu, ktorým by bol posúdený vplyv denného osvetlenia a tienenia navrhovanej stavby na rodinný dom

na pozemku parcelné č. 2890. Takýto posudok sa vypracuje iba vtedy, ak nie sú dodržané odstupy stavieb, ktoré sú stanovené v § 6 ods. 3 a 4 vyhlášky č. 532/2002 Z. z.

... Aj námietka žalobcu, že prvostupňový správny orgán a žalovaný rozhodli v rozpore s § 37 a § 47 Stavebného zákona je nedôvodná. Navrhovaná stavba je v súlade s územným plánom Mesta [REDAKOVANÉ], schváleným uznesením Mestského zastupiteľstva dňa 25.06.2009, podľa ktorého plocha na ktorej je navrhnuté umiestnenie stavby je funkčne určená ako plocha rodinných domov a v záväznej časti je maximálna podlažnosť stanovená na dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia s bližšie nešpecifikovanou maximálnou výškou objektu. Všeobecné záväzné nariadenie, ktorým bola vyhlásená záväzná časť územného plánu, bolo schválené uznesením č. 103/2009. Navrhovaná stavba spĺňala všeobecné technické požiadavky na výstavbu podľa § 47 Stavebného zákona, projektová dokumentácia overená v konaní bola vypracovaná oprávnenou osobou - autorizovaným architektom a navrhovanou stavbou nebude ohrozený verejný záujem, život a zdravie osôb, životné prostredie ani požiarna ochrana. K navrhovanej stavbe sa vyjadrili dotknuté orgány chrániace jednotlivé zložky životného prostredia, pričom ich vyjadrenia neboli záporné ani protichodné a podmienky z nich plynúce boli zapracované do podmienok rozhodnutia.»

17. Z citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa žalobnými námietkami sťažovateľa, ktoré tvoria aj jeho sťažnostnú argumentáciu, zaoberal dostatočne a ústavne akceptovateľným spôsobom sa s nimi aj vysporiadal. Preto záver najvyššieho súdu, ktorým sa stotožnil s relevantnými právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktoré sú podľa neho úplné a presvedčivé, reagujúce na všetky námietky sťažovateľa, nepovažuje ústavný súd za neodôvodnený či nepreskúmateľný. Najvyšší súd považoval postup správnych (stavebných) orgánov za zákonný, pričom sa stotožnil so záverom krajského súdu, že predmetná stavba je umiestnená v súlade s platným územným plánom mesta [REDAKOVANÉ], a osadením navrhovanej novostavby vo vzdialenosti 2 metrov od hranice pozemku sťažovateľa a vo vzdialenosti 10,18 metrov od jeho rodinného domu boli dodržané všetky odstupové vzdialenosti v zmysle § 6 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky. Najvyšší súd zároveň vysvetlil, prečo nebolo vyhovené požiadavke sťažovateľa na osadenie stavby vo vzdialenosti 3 metrov od spoločnej hranice pozemkov,

a ústavne akceptovateľným spôsobom sa vysporiadal aj s jeho námietkou týkajúcou sa nezabezpečenia svetlotechnického posudku, a to práve z dôvodu dodržania odstupov stavieb stanovených v § 6 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky, ktoré už zohľadňujú požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania. Ústavný súd preto konštatuje, že predmetný postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno označiť za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny či odporujúci zneniu § 6 ods. 3 a 4 vyhlášky. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku poukázal aj na výklad ustanovenia § 6 ods. 4 vyhlášky uskutočnený najvyšším súdom v inej veci, ktorej skutkové okolnosti však podľa ústavného súdu nedopadajú na prípad sťažovateľa vzhľadom na už uvedené odstupové vzdialenosti, ktoré nezodpovedajú právnemu režimu stiesnených územných podmienok.

18. Ústavný súd pre úplnosť zdôrazňuje, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

19. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa sú ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať neodôvodnenosť či nepreskúmateľnosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutého rozsudku. Ústavný súd preto s poukazom na to, že obsahom označených práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2016